

Hmotné zabezpečení rodin

Abstrakt

Tématem předkládané práce jsou vybrané právní prostředky, jejichž prostřednictvím stát podporuje rodinu a rodičovství, tedy deklarované významné instituty, kterým zaručuje zvláštní ochranu již na ústavní úrovni.

Text je zaměřen na nepojistné dávky systému sociálního zabezpečení, které stát přiznává bez ohledu na předchozí status oprávněné osoby nebo jejich rodinných příslušníků. Po úvodním pojednání o právu na sociální zabezpečení a obecném vymezení systému sociálního zabezpečení v České republice je v jednotlivých kapitolách popisován vývoj úpravy konkrétních sociálních dávek, které pomáhají zabezpečovat rodinu, jako základní sociální a ekonomickou jednotku naší společnosti, v situacích, jenž představují zásah do jejich jistot.

Obsahem stěžejních kapitol 3 až 6 jsou dávky poskytující pomoc v případě zátěžových událostí, které bývají zpravidla součástí cyklu rodinného života (narození potomků, péče o děti, financování bydlení), tak i podpory pro situace mimořádné (příspěvek na péči v případě zdravotní indispozice, mimořádná okamžitá pomoc, příspěvek na živobytí). Práce přehledně popisuje vývoj úpravy jednotlivých druhů dávek na českém území v průběhu času až do současnosti a upozorňuje na hlavní vývojové i ideové přelomy jejich působení v právním řádu. Pozornost je přitom primárně upřena na osobní rozsah a výši poskytovaných dávek.

Ve snaze obsáhnout problematiku komplexně, shrnuje poslední část práce aktuální stav úpravy dávek pojistného systému sociálního zabezpečení, představovaného tzv. dávkami sociálního pojištění, a daňových institutů, jako neopominutelných součástí podpory rodinných společenství.

Cílem je poukázat na historickou podmíněnost současného stavu systému sociálního zabezpečení a nabídnout obraz rozvoje systému sociálních podpor, jehož stabilita a spolehlivost představuje významný faktor ovlivňující soudržnost ve společnosti.

Klíčová slova

Sociální zabezpečení, rodinná politika, sociální dávky